

Rozvojový plán města Pohořelice: kritická reflexe

Pohořelice city development plan: critical reflection

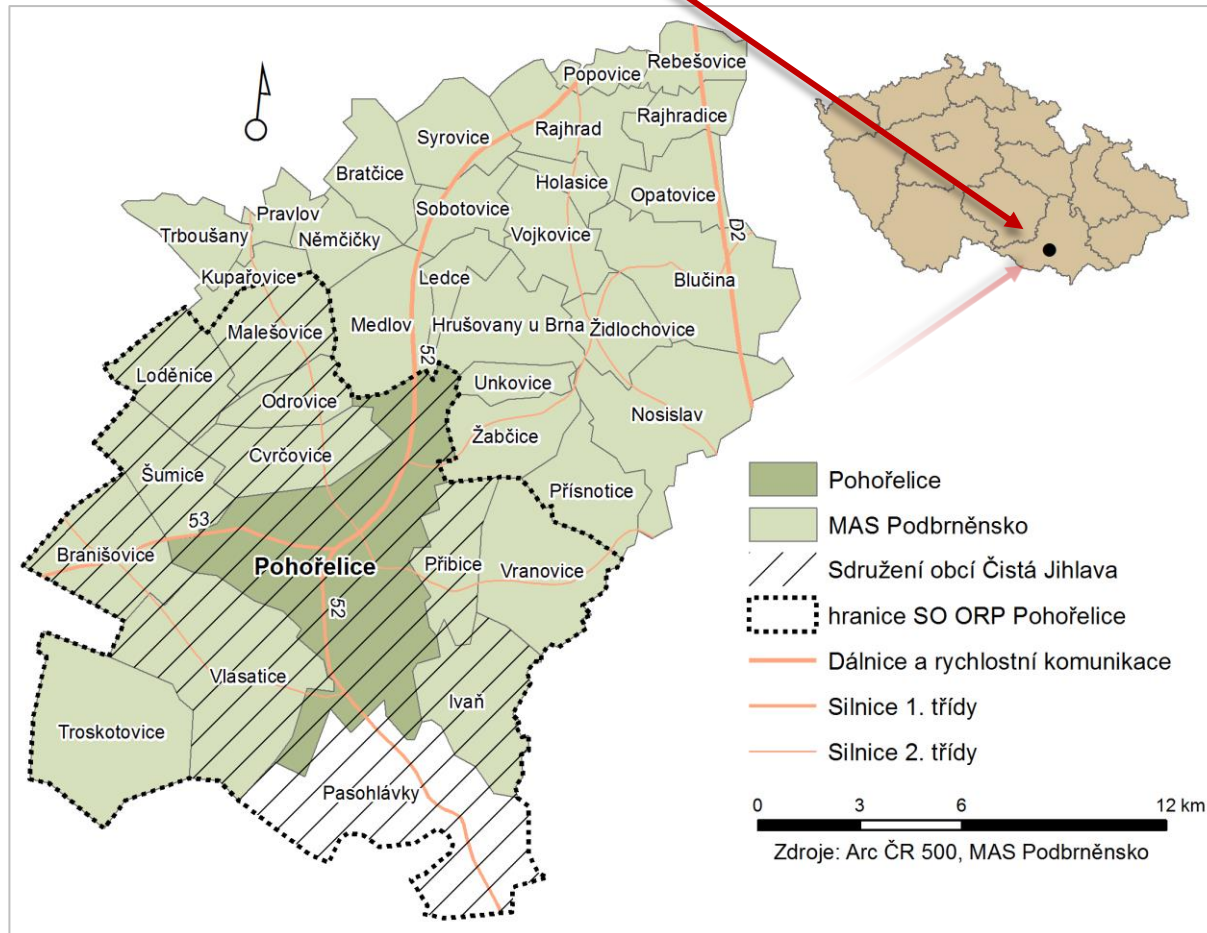
Jakub Jaňura

Geografický ústav, Přírodovědecká fakulta

Masarykova univerzita

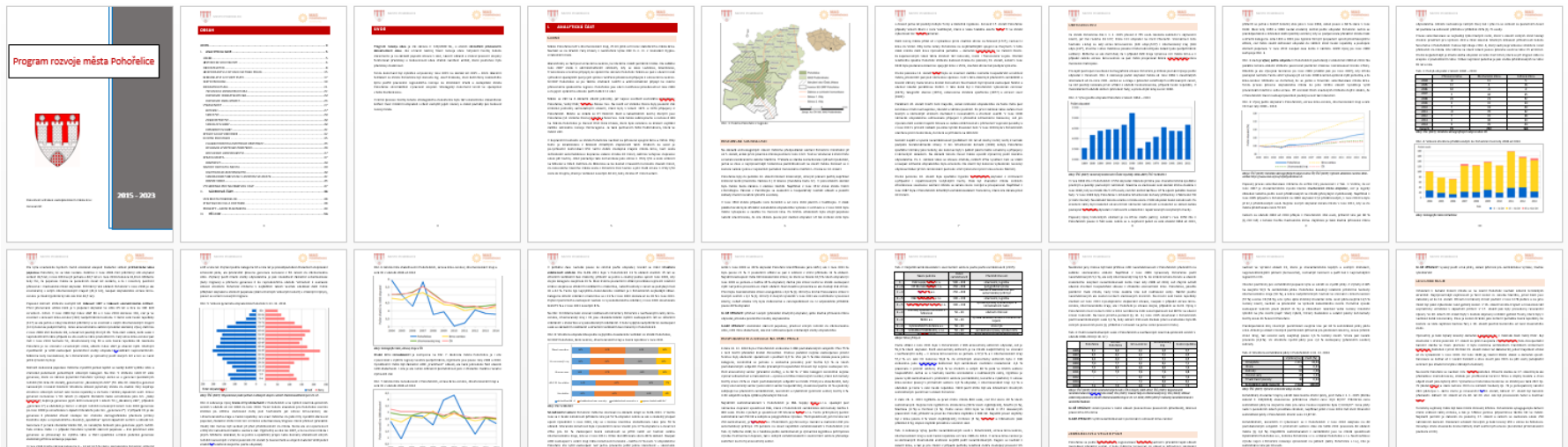
janura@mail.muni.cz

Obsah

Vznik příspěvku

- Zapojení autora do tvorby Programu rozvoje města Pohořelice (a dalších PRO okolních obcí)
- „Nečekané“ reakce
- Potřeba vysvětlit si (a obhájit) postup a výstupy

Geografie a rozvojové plánování

- Od pozitivismu dál... výtah některých zásadních idejí:
- Idea rozvoje: „...rozvoj může být vnímán jako určitá vize, která ale v žádném případě není inertní ani nestranná.“
(Sidaway, In: Desai a Potter, 2008)
- Spravedlnost: „...aby bylo město otevřené všem, je třeba, aby se na jeho formování a rozhodování o něm podílely i skupiny mimo formální struktury (...) vyvíjející permanentní tlak „zdola“, přičemž právě takový tlak vyústí ve spravedlivý a pestrý rozvoj města.“
(In: Cloke a kol., 2014)
- Participace: ...může být fenoménem, který bude mít pozitivní vliv a umožní zmíněnou dialektiku s formálními strukturami.
- Moc: „...přes všechn dosavadní vývoj zůstává stát hlavním činitelem v rozvojových aktivitách.“
(In: Cloke a kol., 2014)
- Přístup k rozvoji: „synonymní s posilováním lidských práv a blahobytu, a to tak aby se stalo sebevědomí, sebeúcta a naplňování oprávněných potřeb hlavním zájmem.“
(Desai, In: Desai a Potter, 2008)
- Rozvojové strategie: „praktické cesty vedoucí k rozvoji“
(Desai, In: Desai a Potter, 2008)

Plánování v ČR

- Zákon o obcích, 128/2000 Sb. (§ 84): „Zastupitelstvu obce je vyhrazeno (...) schvalovat program rozvoje obce.“
- Metodické podklady
 - MMR, ÚÚR, kraje, GaREP, ...
 - = shodují se na neexistenci jednotícího přístupu

- **OBCEPRO**

- webové aplikace MMR, která podporuje obce při tvorbě **Programu rozvoje obce (PRO)**.

- <http://www.obcepro.cz/>

Vítejte v aplikaci OBCEPRO

Nacházíte se na stránkách webové aplikace, která podporuje obce při tvorbě **Programu rozvoje obce (PRO)**. Uživatelům je poskytována i odborná pomoc formou případných konzultací s metodickými pracovníky.

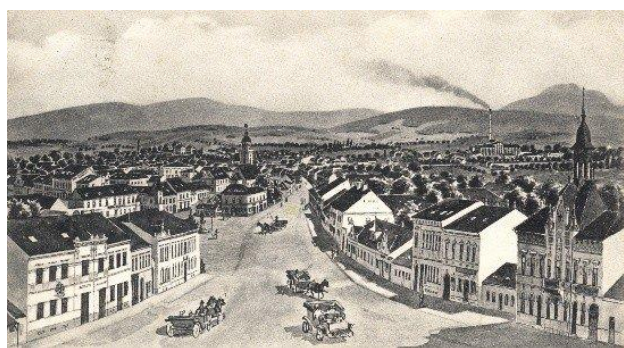
[Více o aplikaci](#) [Stáhnout žádost o přístupové údaje](#)

Tvorba vlastního dokumentu
Aplikace provádí zpracovatele procesem tvorby dokumentu, obsahuje nápovědy a metodické komentáře k jednotlivým pracovním krokům i kapitolám.
[Začít tvořit](#)

Řízení a hodnocení PRO
Nové pokročilé funkce pro obce se schváleným PRO, které pomohou s tvorbou akčních plánů a hodnocením dokumentu.
[Řízení realizace](#)

Pohořelice

- Město, jádro SO ORP
- 4.755 obyvatel (k 1. 1. 2015)
- Vysídlování
- R52
- Rovina
- Rybníky

Postup a výsledky

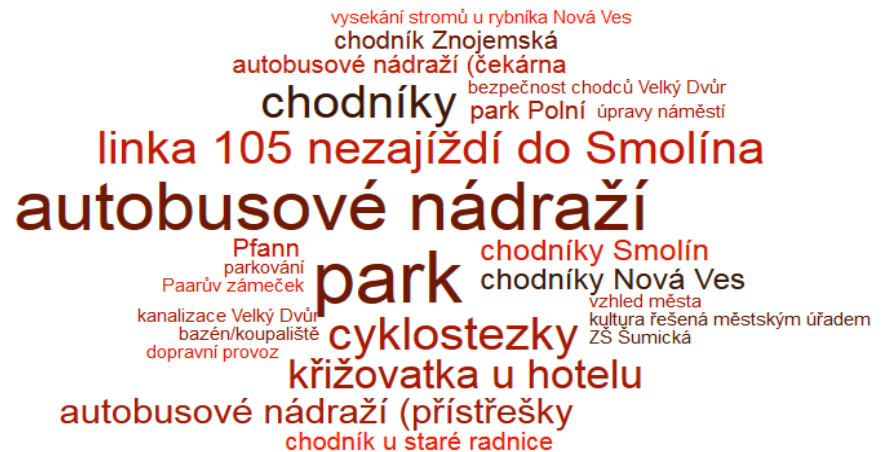
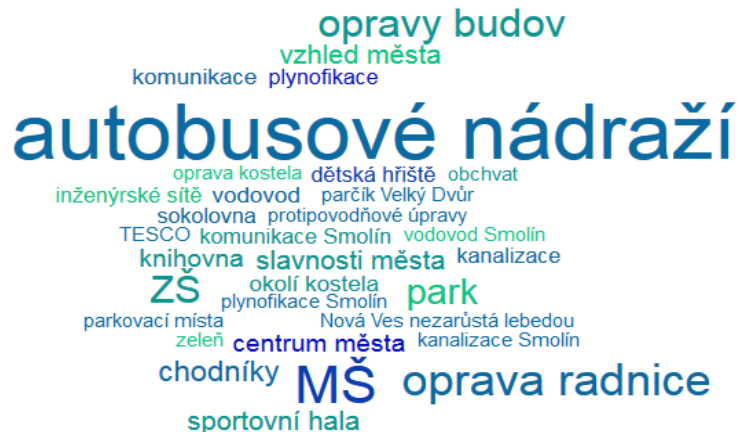
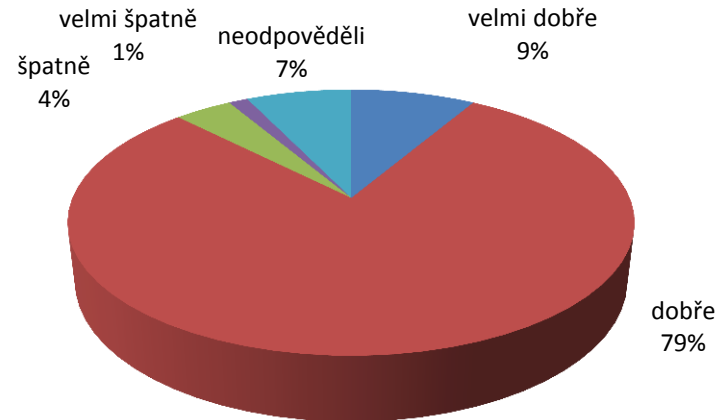
- Zakázka: druhé pololetí 2015, řešitel: MAS Podbrněnsko, z.s.
- Metodika OBCEPRO
 - Analýza, syntéza, SWOT, strategická část
 - Zapojení veřejnosti: dotazníky
 - Pracovní skupiny zastupitelů (a stakeholderů)
- Charakter města
 - viz dříve
- Dotazníkové šetření
 - Nízká účast (cca 5 % obyvatel... relativně - okolní obce)
- Vize
 - „Pohořelice jsou městem, které respektuje své kořeny, nabízí svým občanům i návštěvníkům harmonické prostředí ke kultivovanému rozvoji všech společenských, kulturních i ekonomických aktivit a nezapomíná přitom na svou historii a podporu sounáležitosti mezi lidmi.“
(PRO Pohořelice, 2015)
- Projekty
 - Oblasti: technická infrastruktura, udržitelná doprava a dopravní komunikace, rekonstrukce budov, cestovní ruch, kvalitní životní prostředí, občanská vybavenost, rozvoj lidských zdrojů
 - „Raději tam dejte všechno, nikdy nevíte, kde se nám otevře nová dotace.“
(Pracovní skupina PRO, 2015.)

Postup a výsledky

- Dotazníky...

- Kladný vztah
- Rozpolcenost:
(Ne)soulad s aktivitami města
 - Realizované akce (-)
 - Navrhované akce (+)

Jak se vám ve městě žije?

„Kritická místa“

...průběh akce standardní, ale...

- Město

- Motivace

- „A k čemu to vlastně potřebujeme? Já nevidím žádný smysl. Souhlasím jedině, pokud z toho budou evropské peníze.“
 - „Myslím, že musíme mít vizi rozvoje, že je to naše příležitost se sjednotit.“
(Zastupitelstvo města Pohořelice, 24. 2. 2016)

- Zapojení zastupitelů

- Připomínky, účast na PS, zapojování občanů

- Znalost (souvisí s motivací, nedocenění možností PRO)

- Propagace PRO (Rozhlas, Zpravodaj)

- Veřejnost

- Participace

- Účast v šetření, Zájem o směřování města...
 - Reakce (FB, noviny)

- Zpracovatel

- Žádná? 😊

Zdůvodnění

- Očekávání
 - Image strategického plánování jako „penězovodu“ a „nutného zla“
- Informovanost
 - Podcenění „síly a moci“ PRO (politické, ekonomické,...)
 - Obecně nedostatečný „tah na cíl“ – za konkrétní vizí rozvoje
 - Vliv na přístup zastupitelstva i reakce veřejnosti (před i během realizace)
- Charakter zapojení veřejnosti
 - Souvisí s propagací a ochotou „si do toho nechat mluvit“ („bezpečnost“ dotazníků?)
- Vize řízení města
 - Chybí (?)
- Načasování
 - Dáno smlouvou, „čas na vstřebání“ (je tři čtvrtě roku dost?)
- Neformální vazby
 - Charakter jednání i výstupů v PRO
 - „Občan aktivista“
- Servis realizátora
 - „All inclusive“ (snížení zainteresovanosti zadavatele?)
 - Komunikace dovnitř i navenek akce (je to vhodné jen přes město?) – role nezávislých expertů

Zhodnocení

- Výstup = povedla se „normální strategie“
- Dialog s teorií:
 - PRO jako tvárný produkt: Potvrzena zásadní role motivace zadavatele (obec) a metodického prostředí (stát); „shora“
 - Význam charakteru zapojení veřejnosti; aktivit „zdola“
= „měkké faktory“ ovlivní podobu dokumentu
- Otázka dalšího „života“ strategie
 - Identifikace města s vizí, projekty, ... ochota řídit se PRO ...
 - Pragmatismus zadavatele

... bude sledována.

Děkuji za pozornost

Příspěvek byl zpracován v rámci projektu [MUNI/A/1315/2015](#) Integrovaný výzkum environmentálních změn v krajinné sféře Země.